

**Uchwała nr LVI/305/10
Rady Gminy Kostomłoty
z dnia 27 września 2010r.**

**w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Paździorno
na lata 2010 – 2017**

*Na podstawie art.18 ust.2 pkt.6 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2001r. Nr 142 poz.1591 z póź. zmianami) oraz § 10 ust.2 pkt.2 lit.b Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. z 2008r. Nr 38, poz. 220 z póź. zmianami) Rada Gminy Kostomłoty **uchwala, co następuje:***

§ 1

Zatwierdza się Plan Odnowy Miejscowości Paździorno na lata 2010-2017, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kostomłoty.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Janina Gawlik

**Uzasadnienie do Uchwały nr LVI/305/10
Rady Gminy Kostomłoty
z dnia 27 września 2010r**

Plan Odnowy Miejscowości jest obowiązkowym załącznikiem do wniosku o dofinansowanie realizacji projektu w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Stosownie do powołanego wyżej rozporządzenia, Rada Gminy podejmuje uchwałę w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości. Biorąc pod uwagę powyższe, w tym w szczególności potrzebę posiadania w/w dokumentu, warunkującego możliwość ubiegania się o środki finansowe z Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, podjęcie przedmiotowej uchwały jest uzasadnione.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Kostomłoty
mgr Danina Gawlik

1
SPIS TREŚCI

WSTĘP	Str. 2
1 Charakterystyka miejscowości Paździorno	Str.3
1.1 Położenie	Str.4
1.2 Historia	Str.5
1.3 Układu przestrzenny miejscowości	Str.9
2 Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości	Str.11
2.1 Najważniejsze elementy układu przestrzennego	Str.11
2.2 Pozostałe elementy układu przestrzennego uwzględnione w planie odnowy miejscowości	Str.15
2.3 Klasyfikacja gruntów	Str.16
2.4 Infrastruktura	Str.16
2.5 Demografia	Str.17
3. Analiza SWOT	Str.17
4. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć do realizacji w miejscowości Paździorno	Str.19
5. Wdrażanie i monitoring Planu Odnowy miejscowości Paździorno	Str.20

Wstęp

Plan Odnowy Miejscowości Paździorno powstał dzięki świadomości społecznej i inicjatywie mieszkańców, którzy stwierdzili, iż ich miejscowość ma szansę na bardziej dynamiczny rozwój. Działania te spowodują, że wieś Paździorno będzie bardziej atrakcyjna i przyjazna samym mieszkańcom oraz przybywającym gościom. Rozwój możliwy jest dzięki licznym funduszom z Unii Europejskiej przeznaczonym na odnowę obszarów wiejskich oraz wsparciu władz samorządowych i zaangażowaniu samych mieszkańców. Plan odnowy miejscowości jest wynikiem dyskusji na zebraniach wiejskich. Mieszkańcy określili wówczas najważniejsze działania istotne dla ich miejscowości i wyłonili swoich liderów lokalnych – sołtys, rada sołecka.

Liderzy opracowali niniejszy dokument przy współpracy z Wójtem Gminy Kostomłoty i pracownikami urzędu gminy. Przygotowanie opracowania, określającego stan obecny miejscowości oraz wizję jej rozwoju na najbliższe lata jest wyrazem dojrzałości mieszkańców. Plan Odnowy Miejscowości Paździorno na lata 2010-2017 jest dokumentem otwartym, a zapisane w nim zadania będą aktualizowane wraz ze zmieniającymi się uwarunkowaniami zewnętrznymi i wewnętrznymi. Brane będą pod uwagę nowe potrzeby zgłaszane przez mieszkańców wsi.

Zapisy zawarte w Planie Odnowy Miejscowości Paździorno są zgodne z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008r. z późn. zm. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi”. Dokument jest, także zgodny ze Strategią Rozwoju Gminy Kostomłoty na lata 2007-2013, Strategią Rozwoju Województwa Dolnośląskiego oraz Strategią Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa na lata 2007-2013.

Cztery kadry Paździorna czyli: sklep z pocztą, kościół, pałac i gospoda na liczącej sobie około stu lat karcie pocztowej. Foto: www.wroclaw.hydral.com.pl

1. Charakterystyka miejscowości Paździorno

1.1. Położenie

Miejscowość Paździorno jest jednym z 27 sołectw wyodrębnionych w podziale administracyjnym gminy Kostomłoty, przynależącym do powiatu średzkiego, województwo dolnośląskie. Wieś położona jest w południowo - zachodniej części gminy Kostomłoty, w odległości 43 km od Wrocławia, 23 km od Środy Śląskiej, 43 km od portu lotniczego i 25 km od stacji kolejowej w Kątach Wrocławskich. Sołectwo Paździorno leży w pobliżu najważniejszych w kraju szlaków komunikacyjnych:

- autostrada A-4 (Berlin – Wrocław – Lwów)
- droga wojewódzka nr 346 (Środa Śląska – Godzikowice)
- droga powiatowa nr 2075 i 2084

MAPA Z PLANU URZĘDNIOWO ROLNEGO WYDANEJ W ROKU 2010 DLA GMINY KOSTOMŁOTY

Obelisk upamiętniający poległych w I Wojnie Światowej, kościół w Paździornie,
Widok z południowej części wsi
Foto: www.wroclaw.hydrai.com.pl

1.2. Historia

Pauli villa – 1329; *Paulisdorff* – 1335; *Polschdorff* – 1666/67; *Pohlsdorf* – 1743, 1795; *Pohlsdorf, Ober-, Nieder-* – 1845; *Pohlsdorf* – do 1945

Wieś i kościół po raz pierwszy wzmiankowane były w źródłach w 1329 r., kiedy to tutejszy proboszcz i proboszcz Jacob z Karczyc wystąpili jako świadkowie w sporach o dziesięcinę. Wiadomo też, że w 1507 r. Wenzel von Haugwitz przekazał dwie grzywny czynszu ze swojego dobra w *Schaulcowitz* kościołowi w Pałdziornie. W XVI w. kościół przeszedł w ręce ewangelików, natomiast w 1653 r. ponownie już pełnił funkcję świątyni katolickiej. W 1666 r. według sprawozdania wizytacyjnego biskupa Neandera kościół był murowany, a niekonsekwentnie ołtarz zaopatrzony w portatyłe. W 1795 r. przy kościele istniał dom parafialny i szkoła. W 1845 r. kościół nadal posiadał rangę świątyni parafialnej, a do parafii należał widmut; przy kościele funkcjonowała katolicka szkoła z jednym nauczycielem. Wiadomo, że w 1941 r. kościół pełnił funkcję kościoła filialnego w Piotrowicach. Kościół p.w. śś. Apostołów Piotra i Pawła jest nadal świątynią filialną parafii p.w. św. Katarzyny w Piotrowicach.

Pierwsze informacje o dobrach w Pałdziornie pochodzą z 1335 r., kiedy to Heinrich von Baruth przekazał księciu Bolkowi poddanych i prawa lenne na 10 łanach Johanna Birichina i jego trzech braci w *Paulisdorff*. Następnie Bernhard von Baruth przyznał Siffridowi Schibichinowi von Zeschow *Paulisdorff* u. Strose uwolnienie od służby i wszelkiego sądownictwa na wsiach *Zeschow, Paulisdorf* i *Stroze*. W 1348 r. królewski wasal Dietrich Pelcke przekazał na zasadzie wymiany dobra w Pałdziornie niejakemu Güntherowi Birichinowi.

Kolejne informacje o dobrach pochodzą z początku XVI w. 15.X. 1506 r. Nickel von Biedau (Biede) oraz jego małżonka z rodu von Seidlitz zakupili majątek *Paulsdorff* od Wenzla von Seidlitz. Od tej pory majątek należał od rodzin von Seidlitz i von Biedau. Znani są kolejni właściciele dóbr w Pałdziornie: Friedrich Bieden († 1565), Hans Bieden († 1579) żonaty z Barbarą von Schindel, Siegmund von Biedau († 1612) żonaty z przedstawicielką rodu von Seidlitz, Hans von Biedau, Georg von Biedau († 1617). Wiadomo, że w 1666 r. właścicielem majątku był Christoph von Biedau. Kolejni właściciele to Rudolf Ferdinand von Biedau († 1713), Leopold von Biedau († 1775) żonaty z baronówną von Grutschreiber oraz Franz Xaver von Biedau, którego żoną była Josefa von Garnier. Na nim zakończyła się ta linia rodu.

Jego córka Barbara, poślubiła radcę ziemskiego Emanuela von Woikowsky und Poborow, pana w Dolnych Milikowicach w powiecie świdnickim († 1849). On to 17 sierpnia 1836 r. otrzymał dla siebie i swoich następców najwyższe pozwolenie, nazwisko i herb wymarłego rodu von Biedau. Jego syn i spadkobierca Eduard von Woikowsky-Biedau na krótko przed swoją śmiercią w 1879 r. zatwierdził podział majątku – w części majątku *Mittel-Pohlsdorf* ustanowił fideikomis, czyli majątek niepodzielny i niesprzedajny, natomiast dobra rycerskie *Ober* i *Nieder-Pohlsdorf* pozostawił jako dobra rodowe. Jego z kolei syn Emanuel (II), który poślubił Willhelmine von Garnier, zmarł w 1870 r.

W posiadaniu rodziny von Biedau oraz jej spadkobierców – członków rodziny von Woikowsky-Biedau auf Pohlsdorf majątek pozostawał do 1945 r.

Eduard von Woikowsky-Biedau w 1878 r. byli inicjatorem budowy okazałego pałacu o formach neomanierystycznych z wykorzystaniem relikwów starej siedziby. W 1945 r. pałac został spalony i następnie rozebrany w latach 60. XX w. W 1873 r. przy dobrach była wymieniana gorzelnia.

W 1886 r. do 1922 r. właścicielem majątku był zapewne jego syn kapitan Emanuel (III) von Woikowsky-Biedau. do majątku należało 510 ha ziemi, w tym 15 ha zajmował folwark, do dominium należała gorzelnia i cegielnia. W 1891 r. do części określanej jako *Mittel* należało 210 ha, natomiast do dóbr alodialnych zwanych *Ober* i *Nieder*, 300 ha. Cały areał liczył 510 ha, w tym 415 ha pól uprawnych, 42 ha łąk, 38 ha lasów, 15 ha zabudowy folwarcznej. W folwarku hodowano konie, bydło, owce i trzodę chlewną, a następnie specjalizowano się w hodowli krów i świń. Prowadzono intensywną uprawę pszenicy a później też buraka cukrowego. W 1922 r. właścicielką części dóbr *Ober* i *Nieder* była Clara von Woikowsky-Biedau, z domu Eunice; ona też dzierżawiła część *Mittel*, należącą do Leopolda von Woikowsky-Biedau. W 1926 r. dobra alodialne należące do Clary von Woikowsky-Biedau Poterow, z domu Eunicke, dzierżawił Wilhelm Rüdiger von Woikowsky-Biedau-Poderow zamieszkały we Wrocławiu – właściciel fideikomisu (*Mittel Pohlsdorf*). W latach 1930-37 właścicielem całości majątku był już Wilhelm Rüdiger von Woikowsky-Biedau-Poderow. Do lat 30. XX w. do majątku należało 514 ha gruntów. Przed 1937 r. majątek zmniejszony został do 179, 71 ha, w tym 2,71 ha zajmował park i ogród. W latach 20. XX w. hodowlę rozszerzono o konie belgijskie i owce rasy angielskiej.

W 1795 r. w miejscowości oprócz siedziby szlacheckiej z folwarkiem znajdowała się również karczma, browar i dwie kuźnie, o strukturze gospodarstw wiadomo, że były tu 2 gospodarstwa kmiece, 10 gospodarstw wolnych zagrodników oraz 17 zagrodników

omłockowych, jak również 11 innych domostw – łącznie było 45 zagród. Wieś zamieszkała była przez 272 mieszkańców; oprócz wymienionych rzemieślników w miejscowości mieszkało także 2 krawców. W 1830 r. Paździornio liczyło 61 domów, 391 mieszkańców, w tym 105 ewangelików; we wsi znajdowała się katolicka szkoła z jednym nauczycielem, wiatrak, browar i gorzelnia. W 1845 we wsi znajdowały się 74 domy, wieś zamieszkała było przez 507 mieszkańców, w tym 139 ewangelików. Ponadto w miejscowości znajdował się wiatrak, młyn, browar, gorzelnia i cegielnia, warsztaty swoje miało 19 rzemieślników i handlarzy. Wśród gospodarstw do znaczniejszych należała dziedziczna zagroda (*Erbhof*) zwana *Gertrudenhof*, będąca w posiadaniu rodziny Wiedemann od 1826 r.

W 1906 wieś liczyła 559 mieszkańców, w 1941 r. – 494. Przed 1945 r. w Paździornie były dwie szkoły - katolicka jak i ewangelicka, kilka zakładów rzemieślniczych, dwa sklepy kolonialne oraz gospoda z gorzelnią.

Katolicka szkoła parafialna w Paździornie wzmiankowana była w 1795 r. W archiwum Państwowym we Wrocławiu zachowały się projekty budynku szkoły ewangelickiej z 1895 i 1905 r.

Obelisk upamiętniający poległych w I Wojnie Światowej.
Foto: www.wroclaw.hydra.com.pl.

Foto: „Strategia rozwoju wsi Paździorno” – staw przy świetlicy wiejskiej

Foto: „Strategia rozwoju wsi Paździorno” – park w Paździornie

1.3 Układu przestrzenny miejscowości

Paździorno jest wsią założoną na pagórkowatym terenie, wzdłuż drogi biegnącej z Wawrzeńczyc do Kostomłotów. Miejscowość rozciągnięta jest wzdłuż osi północ-południe. W środkowej części wsi wykształcone jest wydłużone nawsie. W południowej części miejscowości wykształcił się układ wielodrożny. Siedlisko wsi zachowane jest w swych historycznych granicach. W centrum miejscowości, po wschodniej części nawsia, na wyniesieniu znajduje się założenie kościoła z cmentarzem. Silnie rozczłonkowana bryła kościoła stanowi dominantę w panoramie wsi. Cmentarz otoczony jest murem z łupka, współcześnie wzmocnionym i podniesionym. Na teren cmentarza prowadzą dwa podejścia – wiodące do usytuowanej w południowo-zachodniej części muru bramy – dwuskrzydłowej, neorokokowej z końca XIX w., poprzedzonej jednobiegowymi schodami poprowadzonymi po skarpie oraz drugie wejście na cmentarz prowadzące przez furtę w północno-zachodnim odcinku muru. W północnej części wsi, po wschodniej stronie drogi wiejskiej znajduje się grodzisko. Spośród zabudowy wiejskiej wyróżniają się okazałe zabudowania zagrody zlokalizowanej naprzeciwko folwarku, zabudowania zagród nr 26 w północnej części wsi oraz nr 43 na południe od zabudowań folwarcznych, po przeciwnej stronie drogi wiejskiej z domem mieszkalnym wzniesionym około połowy XIX w. W południowej części wsi w końcu lat 30. lub na początku lat 40. XX w. powstała kolonia domów mieszkalnych (nie zostały jeszcze oznaczone na mapie z 1936 r.). Są to domy parterowe z charakterystycznymi, odeskowanymi szczytami.

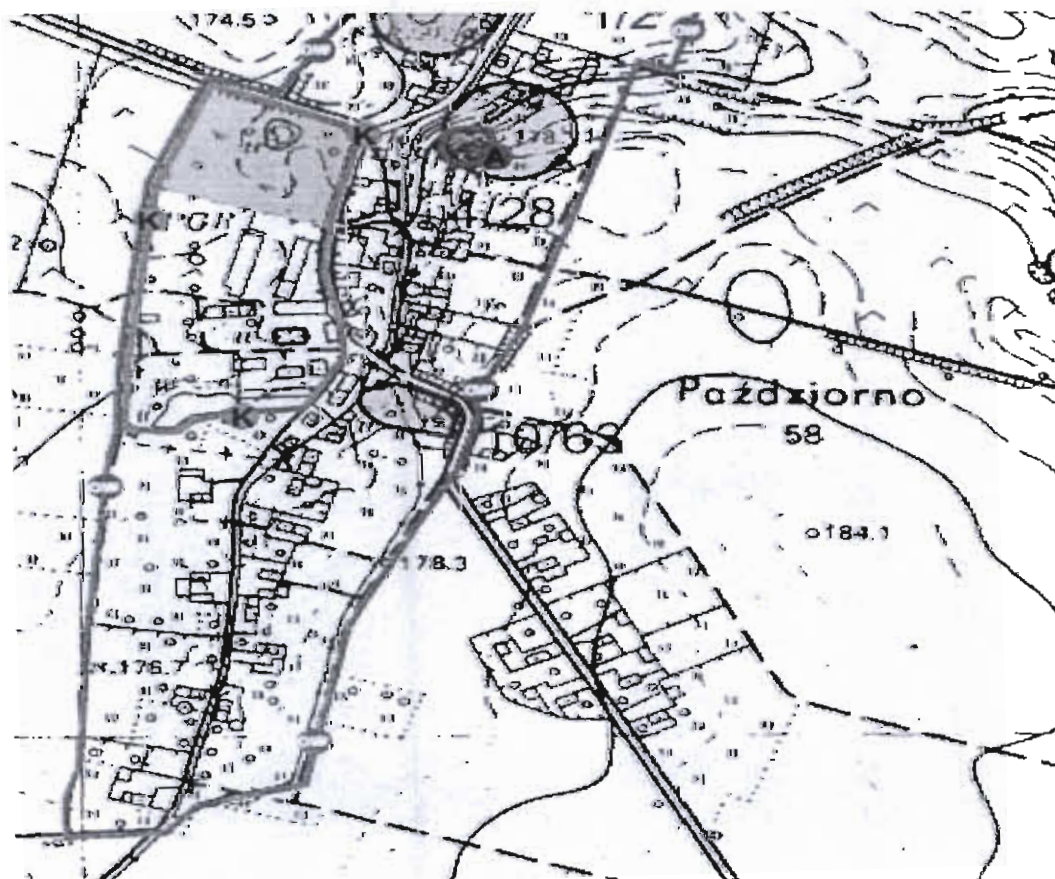

FOTO: Studium wartości kulturowych/ UG KOSTOMŁOTY

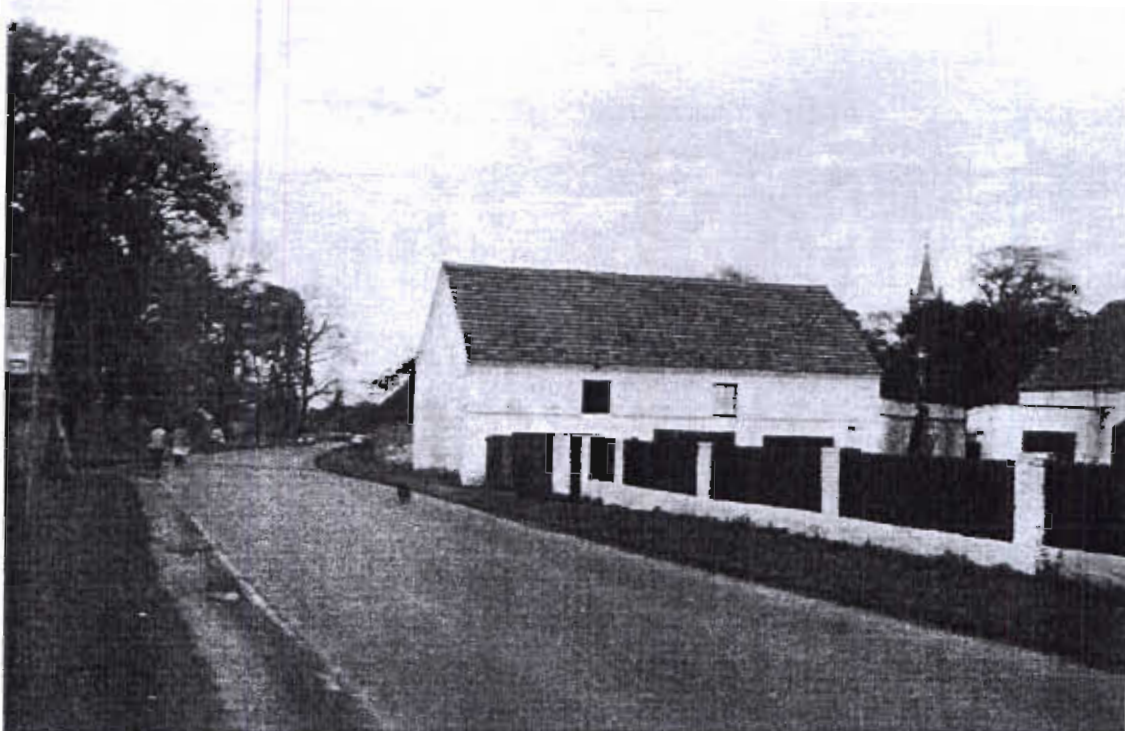

Foto: „Strategia rozwoju wsi Paździorno”, domostwa przy drodze powiatowej nr 2075

2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

2.1 Najważniejsze elementy układu przestrzennego

Kościół filialny p.w. św. Apostołów Piotra i Pawła – położony na stoku, we wschodniej części wsi, na cmentarzu grzebalnym. Budowla powstała na fundamentach kościoła średniowiecznego (ok. 1419 r.). Kościół obecny późno barokowy (ok. 1750 r.), przebudowywany w stylu klasycystycznym (1813 r. – wówczas przedłużono prezbiterium w kierunku wschodnim) i neogotyckim (w 1880 r. [1882?]) poddano gruntownej przebudowie, nadając cechy *rundbogenstil*, wieżę nadbudowano o jedną kondygnację, wzniesiono przy niej dwa aneksy i spięto gzymsami; otwory okienne zamknięto łukami pełnymi i obwiedziono opaskami; wzniesiono kruchtę prowadzącą do krypty pod kaplicą północną). W 1926 r. przeprowadzono remont dachu wykonany przez A. Ruppelta. W 1974 r. odmalowano wnętrze kościoła, w 1980 r. – otynkowano ściany zewnętrzne.

Jest to budowla orientowana, murowana z cegły i tynkowana. Założona na planie prostokąta z wydzielonym niższym i węższym prezbiterium, z wieżą oraz dwoma aneksami zachodnimi; od północy i od południa do prezbiterium dostawione dwa aneksy na planie wydłużonych prostokątów, od północy do korpusu przylega prostokątne pomieszczenie zakrystii. Przy prezbiterium znajduje się przybudówka mieszcząca klatkę schodową do krypty grobowej. Bryła kościoła jest rozczłonkowana, korpus i prezbiterium kryte ceramicznymi dachami dwuspadowymi. Wieża zachodnia pięciokondygnacyjna, nakryta hełmem o kształcie graniastosłupa, z czterema sterczynami o formach obelisków; hełm wieży kryty jest blachą, zwieńczony kulą, krzyżem i chorągiewką z datami: „1880 // 1890”. Wnętrze nawy – salowe, prezbiterium i korpus nakryte sufitami z fasetą, kaplice – sklepieniami krzyżowymi.

Najważniejsze elementy wyposażenia kościoła: ołtarz główny, ok. 1880-90 r.; ołtarz boczny p.w. św. Barbary, 1713 r.; ołtarz boczny p.w. NMPanny, 1880-1890 r.; ambona, ok. 1890 r.; chrzcielnica z fundacji Hansa von Biedau, 3 ćw. XVI w.; empora muzyczna, ok. 1760 r.; polichromia, ok. 1890 r.; zespół płyt i epitafium wewnątrz kościoła (XVI w.): Caspara Leopolda Eduarda von Biedau auf Pohlsdorf und Wolfsdorf (1660-1695), Barbary von Biedau z domu von Schindel († 1596), Hansa von Biedau († 1579), Barbary von Seidlitz († ok. 1600), Caspara von Seidlitz († 1580), Waltena von Seidlitz († 1567), Hedwigi von Schindel z

domu von Schirn († 1564), Dorothei von Seidlitz († 1577); zespół płyt i nagrobków na zewnątrz kościoła (XVII-XIX w.): Ignatza Kretschmer († 1852), Lucy von Landeskron z d. von Reichau († 1625), Gottlieba Kulawik (1871-1915), Anny Marii z d. Spillmelin (1750-1806), Sigmunda von Biedau († 1612).

Cmentarz przykościelny o kształcie nieregularnym zbliżonym do owalu; historyczne nagrobki są dobrze zachowane i eksponowane. Teren cmentarza bez obsadzeń, otoczony jest częściowo murem kamiennym, z wejściami na teren cmentarza od strony południowo-zachodniej i północno-zachodniej, bramka w murze metalowa, kuta, neobarokowa, ok. 1890 r. Cmentarz został współcześnie poszerzony w kierunku wschodnim. Mur cmentarny w dolnej części zbudowany jest z łupka, w górnej partii (od strony cmentarza jest to część powyżej poziomu terenu) – współcześnie nadbudowana.

Zespół folwarczny z parkiem zlokalizowany jest po zachodniej stronie drogi wiejskiej, w niewielkiej odległości na południe od kościoła. Z dawnego okazałego zespołu zachowały się relikty parku i ogrodzenia oraz część budynków folwarcznych.

Pałac został wybudowany w 1878 r. w otoczeniu parku, założonego zapewne równolegle z wzniesieniem pałacu, w niewielkiej odległości na północ od zespołu folwarcznego. Pałac w 1945 r. został spalony i następnie rozebrany w latach 60. XX w., obecnie widoczne jest w parku jedynie miejsce po dawnej rezydencji. Zachowała się archiwalna fotografia pałacu. Widoczny jest na niej III-kondygnacyjny budynek nakryty dachem dwuspadowym, z dwoma ryzalitami w elewacji wschodniej. Ryzalit w północnej części fasady 3-osiowy, zakończony wysokim, trójkątnym szczytem ujętym wolutowymi spływami i sterczynami. Architektura pałacu nawiązywała do form renesansu północnego.

Równolegle z pracami przy pałacu prowadzone były zapewne prace budowlane na folwarku. Okazałe budynki folwarczne, z których część jest zachowana, wzniesione zostały bowiem w 4 ćw. XIX w. Zabudowania folwarku przed 1945 r. skupione były wokół czworobocznych dziedzińców. Dziedziniec południowy był mocno wydłużony na osi wschód-zachód oraz przedzielony niewielkim budynkiem na dwa mniejsze, przy czym w części wschodniej, pośrodku mniejszego placu dziedzińca znajdował się staw. Dziedziniec północny posiadał kształt zbliżony do rombu, przy czym od strony wschodniej wzniesiono dwa równolegle względem siebie, blisko posadowione budynki. Na wschód od zespołu wybudowana została również – widoczna na mapie topograficznej z 1936 r. – duża stodoła. Do dzisiaj historyczna zabudowa zachowała się częściowo. Na dziedzińcu północnym pozostały dwa usytuowane równolegle względem siebie budynki – od wschodu – oficyna

mieszkalna nr 58/1 i 2 oraz od zachodu – obora z wozownią, tworzące pierwotnie dwie przeciwległe pierzeje dziedzińca. Oba budynki wzniesione zostały około 1880 r. Przy drodze zachował się odcinek muru granicznego, z wjazdem przy północnej części oficyny; droga prowadząca na majdan wyłożona pozostaje kostką brukową.

Dziedziniec południowy obecnie nie jest podzielony. W jego części wschodniej znajduje się staw. Od północy część wschodnią zamyka okazała, szczytowo ustawiona względem drogi budynek obory, dalej na zachód wysunięte są – kolejna oficyna mieszkalna (obecnie nr 57) wzniesiona na pocz. XX w. oraz na skraju założenia – budynek gospodarczy. Od wschodu majdan zamknięty jest przez kalenicowo względem drogi ustawioną II kondygnacyjną oficynę mieszkalną (obecnie nr 59). Najbardziej obecnie wysuniętym w kierunku zachodnim budynkiem południowego podwórza jest oficyna mieszkalna nr 56, wzniesiona najpóźniej, w latach 30. XX w. Pierzeję południową wypełniają współczesne budynki związane z funkcjonującym tu w okresie powojennym gospodarstwem rolnym – budynek mieszczący biura oraz dwa wielorodzinne budynki mieszkalne dla pracowników PGR.

Na północ od folwarku, wokół pałacu założony został **park krajobrazowy**, sięgający od strony północnej do drogi wiodącej w kierunku Kostomłotów. Zarys parku zbliżony jest do trapezu. Pierwotnie do pałacu, przed jego elewację zachodnią, prowadził półokrągły podjazd. Z dawnego urządzenia terenu do dzisiaj zachowany jest niewielki fragment ogrodzenia i słupy bramne.

W obrębie parku, w jego północno-wschodnim narożu, przy rozwidleniu dróg, wystawiony został **pomnik mieszkańców wsi ofiar I wojny światowej 1914-18** w postaci granitowego obelisku, na którego czole umieszczono inskrypcję z nazwiskami poległych oraz datami ich śmierci.

Strefy ochrony konserwatorskiej

Strefa ochrony konserwatorskiej „A” – ścisłej ochrony układu przestrzennego

Wyznaczona została dla zespołu kościoła filialnego p.w. św. Apostołów Piotra i Pawła z cmentarzem przykościelnym w granicach muru kościelnego. Kościół parafialny objęty ochroną prawną poprzez wpis do rejestru zabytków: Nr rej. A/748 z dn. 12.04.2006 r.

1. Strefę „A” ochrony konserwatorskiej określa się dla obszarów szczególnie wartościowych, o zachowanej historycznej strukturze przestrzennej, uznanych za ważne jako materialne świadectwo historyczne.
2. W strefie tej zakłada się bezwzględny priorytet wymagań i ustaleń konserwatorskich nad względami wynikającymi z działalności inwestycyjnej, gospodarczej i usługowej.

3. Działania konserwatorskie w tej strefie zmierzają do zachowania, uczynienia historycznego układu przestrzennego i do konserwacji jego głównych elementów – tworzących go obiektów oraz rozplanowania, przebiegu głównych ciągów komunikacyjnych i układów zieleni zabytkowej.
4. Ochronie podlega zachowany historyczny układ przestrzenny zespołu wraz z murem i historycznymi nasadzeniami na terenie cmentarza.
5. Należy dążyć do pełnej rewaloryzacji kościoła - obiektu zabytkowego wpisanego do rejestru zabytków.
6. Wszelkie prace prowadzone przy obiektach wpisanych do rejestru zabytków wymagają uzyskania zezwolenia konserwatorskiego. Prace remontowe i modernizacyjne wykonywane przy dobrach kultury nie wpisanych do rejestru zabytków (mur cmentarny, nagrobki), jak również adaptacje, dostosowywanie do współczesnych funkcji, czy też dokonywanie podziałów nieruchomości znajdujących się w obszarze strefy również podlegają uzgodnieniu z Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków we Wrocławiu.
7. Na wszelkie prace ziemne w obszarze strefy wymagane jest uzyskanie pozwolenia konserwatorskiego na prace archeologiczne i wykopaliskowe.

Strefa ochrony konserwatorskiej „B” – ochrony układu przestrzennego

Wyznaczona została dla zespołu folwarku wraz z relikami parku w granicach historycznych.

1. Strefy obejmują obszary, na których elementy dawnego układu zachowały się w stosunkowo dobrym stanie.
2. Działalność konserwatorska w strefie „B” zmierza do zachowania zasadniczych elementów historycznego rozplanowania, w tym przede wszystkim układu dróg, podziału i sposobu zagospodarowania działek siedliskowych. Zmierza też do restauracji i modernizacji technicznej obiektów o wartościach kulturowych, z dostosowaniem współczesnej funkcji do wartości obiektów.
3. Ochronie podlega zachowany historyczny układ przestrzenny folwarku z historyczną parcelacją terenu i układem zieleni.
4. Należy dążyć do pełnej rewaloryzacji obiektów ujętych w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków.
5. W przypadku prac budowlanych prowadzonych przy dobrach kultury nie wpisanych do rejestru zabytków należy zachować bryłę budynków, formę zadaszenia (zalecane pokrycie ceramiczne), dyspozycję elewacji; w przypadku remontu lub wymiany witryn, okien i drzwi wskazane jest zachowanie wielkości otworów, tradycyjnych podziałów skrzydeł oraz utrzymanie istniejących dekoracji powiązanych z tymi otworami (obramienia, nadokienniki, parapety, podokienniki). Konieczne jest także zachowanie istniejącego detalu architektonicznego.
6. Należy zachować historyczny układ zieleni; nasadzenia uzupełniać tymi samymi gatunkami.
7. Nie wskazane jest zagęszczanie istniejącej zabudowy historycznej przez dzielenie działek i wznoszenie nowych budynków mieszkalnych.
8. Ewentualne nowo wznoszone domy i budynki gospodarcze winny nawiązywać gabarytem i sposobem kształtowania bryły do miejscowej tradycji architektonicznej. Zaleca się stosowanie co najwyżej dwóch kondygnacji, z wymogiem stosowania dachów dwuspadowych lub naczółkowych o symetrycznych połaciach (zalecane pokrycie ceramiczne). Forma architektoniczna nowych obiektów winna współgrać z formą budynków zabytkowych. Nie wskazane jest wprowadzanie ścisłej linii zabudowy oraz zabudowy zwartej.

Strefa ochrony konserwatorskiej „OW” – obserwacji archeologicznej

Wyznaczono strefę ochrony archeologicznej „OW” dla wsi o dokumetarnie potwierdzonej średniowiecznej metryce, zamykając zasięg strefy w ramach nowożytnego sieliska.

Wszelkie inwestycje planowane na obszarze objętym strefą „OW” powinny zostać uzgodnione z Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków we Wrocławiu.

Strefa ochrony konserwatorskiej „W” – ścisłej ochrony archeologicznej

Strefę wyznaczono dla stanowiska nr 1/2 (obszar AZP 81-25).

Przedsięwzięcia o charakterze rewaloryzacyjnym czy prace rekultywacyjne podejmowane na obszarze ww. stanowiska powinny uzyskać akceptację odpowiednich służb konserwatorskich i być prowadzone pod ich nadzorem.

2.2 Pozostałe elementy układu przestrzennego uwzględnione w planie odnowy miejscowości

W miejscowości działa Ochotnicza Straż Pożarna, która dba i zapewnia bezpieczeństwo mieszkańcom całej gminy nie tylko Paździorna. **Budynek remizy** (położony na działce 187) pochodzi z okresu powojennego. Pokrycie dachowe znajduje się w złym stanie technicznym i wymaga natychmiastowej interwencji. Zły stan techniczny dachu prócz tego, że utrudnia pracę i uniemożliwia prawidłowe przechowywanie sprzętu, stanowi zagrożenie dla przebywających tam osób.

W miejscowości znajduje się **światlica wiejska** (działka nr 218/2), która sukcesywnie przez mieszkańców jest remontowany i znajduje się w niezłej kondycji technicznej. Priorytet działań stanowi obecnie odnowa pokrycia dachowego wykonanie elewacji zewnętrznej i ocieplenie budynku. Światlica wymaga również wykonania instalacji centralnego ogrzewania. Proekologiczna postawa mieszkańców zmierza do zamontowania na dachu w/w światlicy kolektorów słonecznych

Miejscowość posiada również **boisko trawiaste** (działka 220/9), na którym odbywają się rozgrywki sportowe, imprezy lokalne. Boisko jest jedynie dobrze pielęgnowaną taflą zielonej trawy i wymaga zagospodarowania w postaci infrastruktury towarzyszącej: oświetlenia, ławek, szatni.

Park (działka 220/12) znajdujący się w newralgicznej części miejscowości na przestrzeni najbliższych pięciu lat ma zostać zrewitalizowany. W ramach tych działań ma powstać nowoczesne miejsce spotkań i rekreacji (mini kompleks sportowy, miejsce do grillowania, plac zabaw dla najmłodszych)

2.3 Klasyfikacja gruntów

Podobnie jak w całej gminie Kostomłoty Paździorno to głównie gospodarstwa rolne o powierzchni od 2 – 30 ha. Ten rolniczy charakter gminy i miejscowości stanowi o tym, że mieszkańcy podejmują zatrudnienie głównie poza granicami swoich miejsc zamieszkania.

Tabela.1 Grunty w obrębie miejscowości PAŹDZIORNO

GRUNTY ORNE	GRUNTY ZIELONE
429,43 ha	59,57 ha

Gmina Kostomłoty posiada bardzo dobre warunki glebowe, a występujące na jej obszarze gleby słabe (klasy V i VI), zajmują niewielką powierzchnię - ok. 280 ha tj. 2,2% powierzchni użytków rolnych. Przeprowadzona analiza przestrzennego rozmieszczenia gruntów marginalnych na terenie gminy, a także inwentaryzacja terenowa, wykazały brak możliwości utworzenia na nich kompleksów leśnych. W związku z tym zwiększeniu powierzchni pokrytej szatą roślinną, służyć będą przede wszystkim planowane zadrzewienia i zakrzewienia wzdłuż dróg i cieków, zadrzewienia gruntów w formie remiz śródpolnych oraz rekultywacja nieużytków i wyrobisk poeksploatacyjnych w kierunku leśnym.

Pasy zadrzewieniowe i zakrzewieniowe zaplanowano we wszystkich 23 obręgach gminy o łącznej długości około 152 km, na obszarach gdzie stwierdzono występowanie dużych, odkrytych powierzchni użytków rolnych. Największe potrzeby w tym zakresie występują m.in. w Paździornie.

2.4 Infrastruktura

Miejscowość Paździorno jest w pełni zwodociągowana. Wodociąg oparty jest na ujęciu (dwie studnie – SUW Paździorno) o zasobach zatwierdzonych decyzją Starosty Średzkiego nr RLO.6230/10/PAZ/ekip/TD/2001 z 20.12.2001 r. i wydajności eksploatacyjnej 15,0 m³/h. Średnia wydajność stacji uzdatniania wody 128 m³/d. Wieś wyposażona jest w kanalizację sanitarną. Nie posiada jeszcze własnej sieci gazowej a w gospodarstwach domowych dominuje tradycyjne źródła ciepła w postaci ogrzewania CO. W miejscowości ustawione są kontenery do selektywnej zbiórki tworzyw sztucznych i szkła. Oprócz tego każde gospodarstwo domowe posiada własny pojemnik na odpady komunalne. Obsługą kontenerów zajmuje się Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej. Przez miejscowość przebiega asfaltowa droga powiatowa.

2.5 Demografia

Tabela 2. Statystyka stałych mieszkańców miejscowości Paździorno wg wieku i płci.

0-18 lat		19-65 lat		powyż. 65 lat	
K	M	K	M	K	M
24	26	76	85	20	14
RAZEM					245

3. Analiza SWOT

Nazwa SWOT jest akronimem angielskich słów Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu). Jest ona efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron organizacji oraz badania szans i zagrożeń jakie stoją przed sołectwem. SWOT zawiera określenie czterech grup czynników:

~ „mocnych stron” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony wsi i które należy wykorzystać sprzyjając będą jej rozwojowi (utrzymać je jako mocne, i na których należy oprzeć jej przyszły rozwój); ~ „słabych stron” - uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony wsi i które niewyeliminowane utrudniać będą jej rozwój (ich oddziaływanie należy zminimalizować); ~ „szans” - uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności sołectwa, ale które mogą być traktowane jako szanse, i przy odpowiednio podjętych przez nią działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwojowi wsi; ~ „zagrożeń” - uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności sołectkiej, ale które mogą stanowić zagrożenie dla jej rozwoju (należy unikać ich negatywnego oddziaływania na rozwój wsi). Na podstawie analizy zasobów, zostały opracowane korzystne i niekorzystne cechy wewnętrzne miejscowości, oraz potencjalne szanse i zagrożenia występujące w otoczeniu, które mogą mieć wpływ na przyszłość wsi i jej mieszkańców

MOCNE STRONY

1. Ukształtowanie terenu (dużo wzniesień)
2. Widok na Ślęzę oraz na Pogórze Sudeckie
3. Czyste środowisko
4. Las liściasty oddalony o ok. 1 km od wsi
5. Rozlewisko graniczące z wsią
6. Wody powierzchniowe-2 stawy, 1 rozlewisko, oczko w parku
7. Gleby średnie ⅓ klasa
8. Kościół parafialny pod wezwaniem Św. Piotra i Pawła
9. Boisko sportowe do piłki nożnej
10. Boiska do siatkówki (w parku)
11. Park (starodrzew)
12. Zabytki(kapliczka pokutna, pomnik poległych w I wojnie światowej)
13. Tradycyjne święta obchodzone we wsi (adpuszt, Niedziela Palmowa, dożynki)
14. Fundusz Salecki 9 200 zł
15. Koło Gospaży Wiejskich, OSP(działające)
16. Osoby z wyższym wykształceniem pracujące na rzecz mieszkańców.
17. Sponsorzy
18. Powszechny dostęp do sieci telefonicznej i internetowej.
19. Komunikacja-bliskość A4
20. Bliskość aglomeracji wrocławskiej
21. Świetlica wiejska (działająca)
22. Wieś posiada kanalizację i wodociąg
23. Przystanek autobusowy z zatoczką
24. Sklep (dobrze zaopatrzony)
25. Plac zabaw w parku
26. Kampletne oświetlenie wsi
27. Asfaltowe drogi dojazdowe w całej wsi
28. Zakład naprawy mechaniki samochodowej
29. Umiejętność pozyskiwania środków zewnętrznych (na remont kościoła, korzystanie z programu odnowy wsi)

SŁABE STRONY

1. Zaniedbany park
2. Zaniedbane stawy
3. Zaniedbane budynki
4. Niewyekszponowane zabytki
5. Brak planu zagospodarowania przestrzennego
6. Zaniedbane boisko
7. Nieogrodzony plac zabaw
8. Mała ilość miejsc pracy
9. Rozdrobnione rolnictwo
10. Mała ilość młodych ludzi
11. Brak skoordynowanych działań na rzecz stworzenia stowarzyszenia na rzecz rozwoju wsi Październo
12. Brak oferty dla młodych ludzi
13. Brak infrastruktury turystycznej
14. Brak tablicy informacyjnej

SZANSE

1. Chęć wspomagania przez sponsorów z zewnątrz.
2. Graniczący teren przeznaczony pod farmę wiatrową.
3. Projekt budowy kolejnego zbiornika retencyjnego w sąsiedniej gminie.
4. Plany modernizacji drogi powiatowej
5. Dostęp do Internetu proponowany przez różnych operatorów
6. Duża ilość terenu pod inwestycje w okolicach autostrady.

ZAGROŻENIA

1. Emigracja społeczeństwa.
2. Zbyt mała ilość funduszy na poprawę infrastruktury.
3. Spadek liczby urodzeń.
4. Trudne procedury pozyskiwania środków z UE.
5. Niestabilne ceny na produkty rolne.

4. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć w miejscowości Paździorno

L.P	ZADANIE	ZAKRES	TERMIN REALIZACJI	SZACOWANY KOSZT	ŹRÓDŁA
1.	Remont remizy strażackiej wraz z odnowieniem pokrycia dachowego	Odnowienie pokrycia dachowego, roboty murarskie wewnątrz i na zewnątrz, odmalowanie ścian i elewacji zewnętrznej, ocieplenie budynku.	2010 - 2015	150 000 zł.	FUNDUSZE UNIJNE, BUDŻET PAŃSTWA
2.	Rewitalizacja parku	Rewitalizacja parku. Utworzenie kompleksu do gier i zabaw sportowo – rekreacyjnych. Wybudowanie placu zabaw dla dzieci. Oświetlenie.	2011 - 2016	200.000 zł	FUNDUSZE UNIJNE, BUDŻET PAŃSTWA
3.	Poprawa estetyki otoczenia	Zakup nasadzeń w postaci krzewów, drzew i kwiatów oraz zapewnienie ich pielęgnacji.	2016	10.000 zł	FUNDUSZE UNIJNE, BUDŻET PAŃSTWA
4.	Świetlica wiejska	Odnowienie pokrycia dachowego, roboty murarskie wewnątrz i na zewnątrz, odmalowanie ścian i elewacji, zewnętrznej ocieplenie budynku, zakup pieca i rozprowadzenie instalacji CO, montaż kolektorów słonecznych	2011 - 2014	180.000,00 zł	FUNDUSZE UNIJNE, BUDŻET PAŃSTWA
5.	Imprezy i spotkania	Organizacja imprez okolicznościowych, świąt miejscowości, zawodów sportowych, strażackich. Organizacja spotkań tematycznych i dydaktycznych, szkoleń	2010-2017	25.000,00 zł	FUNDUSZE UNIJNE, BUDŻET PAŃSTWA
6.	Wypożyczenie sprzętu	Zakup sprzętu komputerowego, stołów krzeseł, umeblowania.	2015	25.000,00 zł	FUNDUSZE UNIJNE, BUDŻET PAŃSTWA

5. Wdrażanie i monitoring Planu Odnowy Miejscowości

Wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości rozpocznie się przez wprowadzenie go w życie uchwałą Rady Gminy w Kostomłotach. Odpowiedzialnym za jego realizację będzie Wójt Gminy Kostomłoty. Wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości realizowane będzie m.in. w oparciu o udzieloną pomoc z Unii Europejskiej.

W celu sprawnego wdrażania Planu Odnowy Miejscowości zostanie powołany Zespół Zarządzający, odpowiedzialny za wdrażanie poszczególnych zadań inwestycyjnych, określonych w opracowaniu.

W skład Zespołu Zarządzającego wejdą:

- Wójt Gminy Kostomłoty,
- Pracownicy Urzędu Gminy – 3 osoby,
- Rada Sołecka **WSI PAŹDZIORNO**

Zakres zadań Zespołu Zarządzającego obejmuje w szczególności:

- analizowanie stanu zaawansowania realizacji przedsięwzięć wyszczególnionych w Planie oraz ich zgodności z przyjętymi założeniami,
- aktualizowanie Planu Odnowy Miejscowości,
- opracowanie rocznych raportów na temat wdrażania Planu Odnowy Miejscowości,
- przygotowanie i składanie wniosków o dofinansowanie,
- realizacja przedsięwzięć przewidzianych w Planie Odnowy Miejscowości,
- dokonanie oceny po zakończeniu realizacji Planu Odnowy Miejscowości.

Plan Odnowy Miejscowości będzie podlegać stałemu monitorowaniu. Monitorowanie polegać będzie na systematycznym zbieraniu i interpretowaniu danych opisujących postęp i efekty realizacji Planu Odnowy Miejscowości. W monitorowaniu wezmą udział osoby z Zespołu Zarządzającego.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Kostomłoty
mgr Jolanta Gawlik

Źródła i materiały pomocnicze:

- 1.Studium Wartości Kulturowych Gminy Kostomłoty,
autorzy opracowania: Bogna Oszczanowska, Beata Sebzda, Donata Trenkler;czerwiec 2010r.
- 2.Strategia Rozwoju Gminy Kostomłoty na lata 2007-2015, październik 2007.
- 3.Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania gminy Kostomłoty